

Ministerie van Financiën
T.a.v. de heer W.B. Hoekstra
Postbus 20201
2500 EE DEN HAAG

betreft

Verbod negatieve spaarrente

Geachte heer Hoekstra,

Het moment dat banken overgaan tot het heffen van een negatieve spaarrente lijkt steeds dichterbij te komen. Voor consumenten is dit een schrikbeeld. Wij willen u daarom verzoeken met spoed werk te maken van een verbod op negatieve spaarrente.

Spaarders geven aan hun geld van de bank te halen

Zolang de rente positief is of nul, komen spaarders niet in beweging. Dat verandert als de rente onder de 0% zakt. Uit panelonderzoek van de Consumentenbond blijkt dat maar liefst 80% van de ondervraagden in die situatie overweegt zijn spaargeld van de bank te halen. Dat zal misschien niet meteen gebeuren, maar een spaarrente onder de 0% maakt de weg vrij voor banken om de rente aldoor verder te verlagen. Er lijkt geen rem te zitten op de ingezette monetaire beleidsmaatregelen van de Europese Centrale Bank. Wij maken ons daar, net als De Nederlandsche Bank, zorgen over. De Consumentenbond vindt het oneerlijk en onverstandig als Nederlandse spaarders de rekening gepresenteerd zouden krijgen van een pakket aan maatregelen dat zo nadelig uitpakt voor de Nederlandse economie en waar ze niet om hebben gevraagd.

Zeer grote steun voor een wettelijk verbod op negatieve spaarrente

Uit nieuw onderzoek dat wij vorige week uitvoerden, blijkt dat 93% van de ondervraagden voorstander is van een wettelijk verbod op negatieve spaarrente. Slechts 4% geeft aan zo'n verbod niet nodig te vinden. De resultaten publiceren wij 12 november 2019 online, maar vindt u ook bijgevoegd bij deze brief.

Negatieve spaarrente is onveilig

De missie van de Consumentenbond is dat wij markten eerlijk en veilig maken. De afgelopen jaren hebben banken, net als de rest van de samenleving, de switch gemaakt naar cashloos. De meeste bankkantoren hebben geen kluisjes meer of een bemande kas waar mensen veilig een groot bedrag kunnen opnemen. Consumenten die hun spaargeld thuis bewaren dragen het risico van oplichting, inbraak of brand ook zelf, want de dekking op de inboedelverzekering is beperkt.

Zoals ook bij u bekend, kent België al een verbod op negatieve spaarrente en wordt dit in Duitsland onderzocht. Nederlandse spaarders verdienen deze bescherming eveneens. De risico's van een negatieve spaarrente voor consumenten zijn onderbouwd.

In antwoord op Kamervragen meldde u en uw voorganger dat er mogelijk risico's kleven aan het instellen van een verbod op negatieve spaarrente, namelijk risico's voor het monetaire beleid en zelfs voor de stabiliteit van het financiële stelsel omdat banken verliezen zouden kunnen lijden. Deze argumenten zien wij echter nergens onderbouwd.

De Consumentenbond is er normaal voor alle consumenten. Enkele banken rekenen op dit moment boven een bepaald saldo al een negatieve rente aan hun, doorgaans zeer vermogende, klanten. Ons pleidooi is niet bedoeld ter bescherming van deze groep. Wij komen op voor de reguliere spaarders die weinig mogelijkheden hebben hun spaargeld, dat vaak bedoeld is als buffer voor noodzakelijke uitgaven, te verplaatsen naar een veiligere plek.

Kortom, de tijd dringt. Het maatschappelijk draagvlak is groot. Wij verzoeken u dan ook met klem zo snel mogelijk een verbod op een negatieve spaarrente in te voeren.

Met vriendelijke groet,

Bijlage: persbericht inclusief onderzoeksresultaten

c.c. Leden van de vaste Kamercommissie voor Financiën